

Fråga om återtagande av förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt

Sammanfattning

I detta betänkande föreslår finansutskottet att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återta det förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt som lämnades i budgetpropositionen för 2014. Regeringen bör återta förslaget i sådan tid att utskottet kan beakta detta i beredningen av riksdagens rambeslut. Utskottet anser att förslaget utgör en oansvarig finanspolitik som dessutom får felaktiga fördelningspolitiska effekter.

I betänkandet finns en reservation (M, FP, C, KD)

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Utskottets överväganden	6
Återtagande av förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt	6
Reservation	7
Återtagande av förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt (M, FP, C, KD)	7
<i>Bilaga</i>	
Protokollsutdrag från riksdagens skatteutskott	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Återtagande av förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återta det förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt som lämnades i budgetpropositionen för 2014.

Reservation (M, FP, C, KD)

Stockholm den 15 oktober 2013

På finansutskottets vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (M), Fredrik Olovsson (S), Jonas Jacobsson Gjørtler (M), Pia Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Peder Wachtmeister (M), Bo Bernhardsson (S), Carl B Hamilton (FP), Marie Nordén (S), Per Åsling (C), Sven-Erik Bucht (S), Staffan Anger (M), Per Bolund (MP), Anders Sellström (KD), Sven-Olof Sällström (SD) och Ulla Andersson (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende lägger utskottet med stöd av sin initiativrätt i 3 kap. 7 § riksdagsordningen (RO) fram förslag om ett tillkännagivande som rör skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

I ett protokollsutdrag daterat den 19 september begärde en majoritet i skatteutskottet (S, MP, SD och V) att finansutskottet i sin behandling av budgetpropositionen för 2014 snabbt skulle besluta om ett särskilt tillkännagivande till regeringen om att avvisa förslaget om en begränsning av den statliga inkomstskatten (höjd skiktgräns). Ledamöter från M, FP, C och KD i skatteutskottet anmälde en avvikande mening i frågan. Protokollsutdraget finns i bilaga 1 i betänkandet.

Det förslag frågan gäller, dvs. den ändrade skiktgränsen för statlig inkomstskatt, presenterades tillsammans med övriga budgetförslag i regeringens budgetproposition för 2014 (prop. 2013/14:1). Budgetpropositionen överlämnades till riksdagen den 18 september. Samtliga skatteförslag i budgetpropositionen kommer att behandlas i steg 1 i budgetprocessen i samband med att riksdagen i ett och samma beslut fastställer utgiftsramar och inkomstberäkning för statens budget (rambeslutet). Rambeslutet ska fattas av riksdagen den 20 november.

Förslaget om höjd skiktgräns i budgetpropositionen för 2014

Regeringens förslag om sänkt statlig inkomstskatt finns i proposition 2013/14:1 (förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 3.17 och 6.2). Fysiska personer som har beskattningsbara förvärvsinkomster över en viss nivå ska enligt inkomstskattelagen betala statlig inkomstskatt på dessa inkomster. Den statliga inkomstskatten tas ut efter två olika skattesatser. Skattesatsen är 20 procent för den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns. För den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns är skattesatsen 25 procent. Regeringens förslag om att begränsa uttaget av den statliga inkomstskatten innebär att den nedre skiktgränsen höjs från 420 800 kronor till 435 900 kronor för beskattningsåret 2014 inklusive den årliga uppräkningsregeln. Det innebär även att avrundningsregeln vid fastställande av skiktgränserna för uttag av statlig inkomstskatt justeras så att avrundningen görs uppåt i stället för nedåt till helt hundratal kronor. För att få samma basår, dvs. beskattningsår 2014, vid efterföljande uppräkningsregler av skiktgränsen fastställs enligt förslaget den övre skiktgränsen till 602 600 kronor för beskattningsåret 2014. Regeringen föreslår att ändringarna träder i kraft den 1 januari 2014. I genomsnitt minskas skatten med ca 3 260 kronor per år för dem som omfattas av förslagen. 110 000 perso-

ner färre kommer genom förslaget att betala statlig inkomstskatt. Regeringen bedömer att förslaget kommer att öka antalet arbetade timmar i ekonomin, men inte antalet sysselsatta. Den offentligfinansiella bruttoeffekten av förslaget beräknas av regeringen till -3 miljarder kronor 2014.

Utskottets överväganden

Återtagande av förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återta det förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt som lämnades i budgetpropositionen för 2014. Regeringen bör återta förslaget i sådan tid att utskottet kan beakta detta i beredningen av riksdagens rambeslut.

Jämför reservation (M, FP, C, KD).

Utskottets ställningstagande

Regeringens budgetförslag innebär att staten måste öka sin upplåning samtidigt som skatten för relativt högavlönade sänks genom det förslag till höjd skiktgräns för den statliga inkomstskatten som regeringen presenterat. Utskottet anser att det är en oansvarig finanspolitik som dessutom får felaktiga fördelningspolitiska effekter. Hela svenska folket sätts i skuld med ytterligare ca 3 miljarder kronor för att de som tjänar bäst ska få sänkt skatt. Detta är såväl en olycklig fördelningspolitik som en ineffektiv konjunkturpolitik.

Mot denna bakgrund bör regeringen återta förslaget om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt. Regeringen bör återta förslaget i sådan tid att utskottet kan beakta detta i beredningen av riksdagens rambeslut. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation.

Återtagande av förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt (M, FP, C, KD)

av Anna Kinberg Batra (M), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Göran Pettersson (M), Peder Wachtmeister (M), Carl B Hamilton (FP), Per Åsling (C), Staffan Anger (M) och Anders Sellström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår utskottets förslag.

Ställningstagande

Regeringen överlämnade den 18 september sitt förslag till budget för 2014. Budgetpropositionen är ett helhetsförslag som omfattar såväl intäkter som utgifter och innehåller bl.a. förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt. Att höja skiktgränsen för statlig inkomstskatt beräknas leda till fler arbetade timmar i ekonomin samt ökad tillväxt. Höjd skiktgräns är något som genomförts tidigare av såväl socialdemokratiskt ledda regeringar som alliansregeringen. Förslaget ligger nu på riksdagens bord för avgörande, och det är här i riksdagen som detta skatteförslag nu ska behandlas tillsammans med övriga förslag rörande statens budget.

Det är viktigt för förtroendet för den svenska ekonomin att budgetpropositionen och de alternativa förslag till budgetar som de olika oppositionspartierna presenterat behandlas i enlighet med gällande regler och etablerad praxis för beslutsordningen i riksdagen. Enligt 5 kap. 12 § riksdagsordningen ska riksdagen tillämpa en modell för beredning och beslut om statens budget med ett tydligt uppifrån-och-ned-perspektiv (rambeslutsmodellen). Riksdagen ska i ett första steg ta ställning till utgiftsramarna för respektive utgiftsområde och en beräkning av inkomsterna på statens budget. Det är i detta sammanhang som riksdagen också ska ta ställning till förslaget om ändrad skiktgräns för statlig inkomstskatt. Det är finansutskottet som bereder detta beslut. Övriga utskott ges möjlighet att lämna yttranden till finansutskottet med anledning av de delar av budgetpropositionen som behandlas i rambeslutsmodellens första steg och som berör respektive utskotts beredningsområde. Finansutskottet utformar därefter ett samlat budgetförslag som behandlas av riksdagen som ett paket. Alternativa budgetpaket ställs reservationsvis mot utskottsmajoritetens förslag, och riksdagen tar ställning till budgetförslagen som helheter inklusive finansier-

ingen. Genom att förslagen ställs mot varandra som jämförbara paket där samtliga förslag med budgetkonsekvens ska ingå skapas en stor öppenhet och tydlighet kring de politiska alternativen och en kontroll över statens inkomster och utgifter. Genom att ta ett samlat beslut om budgetens totala utgifter och inkomster skapas en helhetssyn, vilket motverkar att tillfälliga riksdagsmajoriteter skulle kunna lägga till eller ta bort poster utan att ta ansvar för helheten.

Det har, under den tid som det finanspolitiska ramverket funnits, aldrig hänt att riksdagen tagit initiativ på detta sätt för att ändra budgetens inkomst-sida. Det vore enligt vår uppfattning i strid med riksdagsordningens intentioner och en sedan mer än 15 år etablerad konstitutionell praxis att uppmåna regeringen att återta delar av budgeten som framlagts till riksdagen för avgörande. Det råder traditionellt sett stor enighet kring det finanspolitiska ramverket, vilket exempelvis visades då sex av riksdagens partier stod bakom betänkande 2010/11:FiU42. En bred uppslutning bakom det finanspolitiska ramverket och dess praxis har tjänat Sverige väl.

Att uppmåna regeringen att återta ett förslag den lagt fram i budgeten skulle enligt vår uppfattning dessutom strida mot fullständighetsprincipen, dvs. principen om att budgetförslaget ska vara heltäckande och att ytterligare förslag om statens inkomster eller utgifter för det närmast följande budgetåret endast får lämnas om regeringen anser att det finns ”synnerliga ekonomisk-politiska skäl” för detta (3 kap. 2§ RO).

Mot denna bakgrund avstyrker vi förslaget som ursprungligen väcktes av Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet om att rikta ett tillkännagivande till regeringen med innebörden att regeringen ska återta förslaget om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt.

BILAGA

Protokollsutdrag från riksdagens skatteutskott

Utdrag ur
PROTOKOLL **UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2013/14:1**

DATUM 2013-09-19
TID 10.00–10.30

§ 6 Övriga frågor

S-, MP- och V-ledamöterna presenterade följande förslag:

Regeringens budgetförslag kräver en upplåning på ca 50 miljarder kronor. Det innebär att skattesänkningarna finansieras genom lån. Vi är starkt oroade över försämringarna av statsfinanserna. Därför vill vi redan nu att åtgärder vidtas för att stärka dessa.

Vi vill att skatteutskottet begär att finansutskottet i sin behandling av budgetpropositionen för år 2014 snabbt beslutar om särskilt tillkännagivande till regeringen om

– att förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag (steg fem) avvisas.

Statsbudgetens saldo skulle stärkas väsentligt om detta förslag skulle beslutas.

Utskottet avslog förslaget med 9 röster (M, FP, C, SD, KD) mot 8 röster (S, MP, V).

S-, MP- och V-ledamöterna presenterade följande förslag:

Regeringens budgetförslag kräver en upplåning på ca 50 miljarder kronor. Det innebär att skattesänkningarna finansieras genom lån. Vi är starkt oroade över försämringarna av statsfinanserna. Därför vill vi redan nu att åtgärder vidtas för att stärka dessa.

Vi vill att skatteutskottet begär att finansutskottet i sin behandling av budgetpropositionen för år 2014 snabbt beslutar om särskilt tillkännagivande till regeringen om

– att förslaget om en begränsning av den statliga inkomstskatten (höjd skiktgräns) avvisas.

Statsbudgetens saldo skulle stärkas väsentligt om detta förslag skulle beslutas.

Utskottet biföll förslaget med 9 röster (S, MP, SD, V) mot 8 röster (M, FP, C, KD). Ledamöterna från M, FP, C, KD anmälde följande avvikande mening:

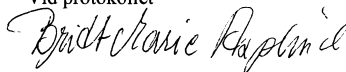
Det är anmärkningsvärt att utskottsmajoriteten ger uttryck för en vilja att försvaga hushållens ekonomi och försämma förutsättningar för jobb och tillväxt i Sverige. Styrkan i Sveriges statsfinanser bör användas för att stötta återhämtning, jobb och tillväxt.

Vi vill understryka vikten att regeringens budgetproposition bereds och beslutas som en helhet och att den budgetordning och etablerade praxis som tjänat Sverige väl upprätthålls i riksdagens arbete med budgetpropositionen. Avsteg från den etablerade ordningen riskerar att skada förtroendet för svensk finanspolitik.

Utskottet beslutade överlämna yttrandet till finansutskottet.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Vid protokollet

Rätt utdraget intygar:

Britt-Marie Asplind

Exp. 2013-09-19
FiU